

Szerkesztő és kiadó hivatal

Posta SIMC I. F. Y. ház a város-
házánál szemben

HIRDETÉNYEK.

Állásfoglalás pénzkezelés és a kiadás külföldi panaszok
valamint a lap szillemi részét illető
miniben közlemények ide intézendők

Értesítendő levelek csak ismert kézre
fogadtathatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen napokonként, a vasárnap és péntek kivételével.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat, augusztus 22.

161. szám

A magyar nyelvért.

IV.

— Befejező közlemény. —

A mi már a közöshadsereg hivatalos nyelvével illeti; e tekintetben csak azt hozom fel állításom bizonyítására, hogy ha az osztrák és magyar állam, pénzügyi, belügyi, közoktatási, kereskedelmi stb. mindegyik a maga hivatalos nemzeti nyelvén jeltudja vezetni, éppen úgy el tudhatja vezetni — kivált a hadtestek szétesztása óta — a hadügyet is, és pedig a közös ég elvének teljes szabályszerű keresztülvitelével.

Egyetlen központi organum szükségeltetik legfeljebb, melynek tagjai a magyar és német nyelvet egyaránt kötelesek volnának tudni. — Arról pedig minden magyar előre is kezeskednék, hogy az a nemzeti nyelvén vezényelt magyar katonaság sokkal nagyobb tüzzel menne csatába mint a német commandó szóra.

S midőn e betegséget, — nem elnyelvünk elhanyagolását, hogy idegenért — az állam orgáncs szervezetében, s a köztársadalmi életben oly mélyen befészkelődve látjuk, — mi a teendőnk?

Mindenekelőtt a kormány figyelmét hívandó fel a baj gyökeres gyógyítására; — intézkedjék a törvényhozás, hogy idegen nyelv használata az állam organikus szervezetéből a hol csak lehetséges kizáróltassék. — Es ha ez egyelőre nem sikerülne a kormányának — mert tudhatjuk, hogy az Ausztriával fenn álló kapcsolatból felmerült ellenérdekek a legszilárdabb elhatározásu, leglelkesebb hazafit is megtörték már feltett zándékában — akkor sem az teendők, hogy fejfel falnak menve szidjuk, átkozzuk a kormányt, hanem megbirálva először önmagunkat és önmagunk hibáit, társadalmi uton segítünk a bajon.

Hasonló társadalmi egyesültek nehezebb célt és nehezebb körülmények közt is kiváltak már. Ott volt például az ipar védegyelet a negyvenes években gr. Bathiany Kázmér elnöklété, Szemere,

Kossuth stb. igazgatása alatt. Ez iparvédegyelet, melynek tagjai a honi ipar előmozdítása végett, honi termékek, iparcikkek vételére s viselésére kötelezték magukat, a kormány akarata ellene keresztül vitte czéjét. Nevezetesen kivitte, hogy felhagyott a kormány azon évszázados vámpolitikájával, melyvel Magyarországot az osztrák iparnak valóssággal coloniájává tette, az osztrák ipart a mi pénzünkön felvirágoztatta, a magyar ipart pedig teljeen elbénította, úgy hogy még ma is érezzük, és ki tudja még meddig káros utóhatását.

Köteles égünk annál fogva először is minden egyesületet, mely mint például az erdélyi kultúregylet nemes czéljában elősegíteni. Es itt e helyen nem lehet, hogy meg ne említssem azt miszerint az erdélyi cu tur egyesület Debreczen város törvényhatóságától, s attól a Debreczenről, mely hajdan az erdélyi fejedelemséghez tartozott, — attól a Debreczentől, melyet Erdély, bókézü, dicső fejedelmek a vérses időkben, nemcsak megvédelemtek, hol töröktől, hol némettől, hanem azonfelül sok jótéteményekben javadalmazásokban részesítettek, — melyeket mi debreczeniek mai napig is élvezzünk — méltán s mondhatom az összes magyarországi városok közt fölemeltőbben megvárja és várhatja, hogy tehetségéhez képest járuljon a szent czél valósításához. Hiszen, hogy mennyire fontos reánk, hazánkra, nemzeti fentmaradásunkra nézve az erdélyi magyarok sora a tájékozásul csak azt hozom fel, hogy valamint hajdan Erdély volt, mely nemz. tünket, országunkat a végmegsemmisítéstől megmentette, úgy ma is a kis Erdély az oszlop a keleti panszlavizmus ellen. — Ha Erdély elesik, mi lesz velünk?

E kitérés után tovább meave, kötelességünk továbbá megbirálni önmagunkat s belátván hibáinkat, — mit nyelvünknek mellözése által a társadalmi érintkezésekben követünk el — megjavulni és végezetre kötelességünk volna

egy országos védegyelet alakítani, melynek hivatása volna, a magyar nyelvnek terjesztése, a magyar nyelv használatának használati előjogával az ország minden részében a társadalom minden osztályánál kivívása s megörökítése, szemünk előtt tartva ama nagy jeléget: „nyelv nélkül nincs nemzetiség, — nemzetiség nélkül nincs nemzet és nincs hazasem.”

Balogh Zsigmond.

A debreczeni kollégium a mult isk. évben.

III.

— A tanítóképezde és elemi iskolák. —

Megjelent a debreczeni ev. ref. főiskola III. és IV. részének a tanítóképezdék, az ezzel egybekötött gyakorló iskolának és a kollégiumi elemi iskolának Ertesítője az 1885-86 ik évről. Szerkesztette Joo István a tanítóképezde igazgatója s a kollégiumi elemi osztályok felügyelője. A gondosan egybeállított, mindent részletezve s világosan ismertető Ertesítő a 13. első lapon a természetudomány köréből tudományos értekezést közöl „A villamos szelnek egy új kimutatási módjáról”, melyet Dr. Fodor Ferenc a tanítóképezde tehetséges helyettes tanára írt.

A tanítóképezde új szervezetéről adott rövid tájékozás előadja, hogy a debreczeni zsinat által megerősített nevelés és oktatásügyi szervezet az 1883-4 ik isk. évvel életbelépvén: szükségessé vált egy új tanács felállítás, melyre ideiglenesen Dr. Fodor Ferenc okleveles tanár, azelőtt a kolozsvári egyetemen természettani tanszékének tanárságát alkalmaztatott. — A mostani egyh. ker. közgyűlés pedig állandóan is betölti ezen állomást.

A mi a tanárkart illeti, az a következő tagokból áll: 1. Joo István igazgató tanár, 2. Kovács Lajos r. tr. 3. Somogyi Pál r. tr. 4. Dr. Fodor Ferenc helyettes r. tanárkari jegyző, 5. Dr. Török József kir. tanácsos s academia tr. 6. Krisztiáni Alajos reáliskolai tr. mint óraadó. 7. Sz. Nagy Károly. 8. Örvényi Vilmos.

A most már négy évi tanfolyamu intézetben volt a tanulók száma az első félév végén 100, a másodikban 70; ezek osztályonként így oszlottak meg: az első félév végén az I. osztályban voltak 33-an, II-ban

31, III-ban 27, IV-ben 9-en; a második félév végén az I. osztályban voltak 31, a II-ban 24, a III-ban 15-en és a IV-ben 6-an. Nyelvre nézve mind magyarok, vallásra nézve pedig mind ev. ref.-ok voltak. Szigorlatot tett (a második félévben) 73, nem tett 2, eltávozott 11, tanítószágra kibocsátott 12, ismétlésre utasítottatott 4.

Az értesítő kiemeli, hogy az egyes osztályok növendékei a tanulást illetőleg általában kedvező eredményt mutatnak fel, bizonyítja ezt a táblás kimutatás is, mely szerint a jeles osztályzatok igen előnyöz arányban vannak az elegendő osztályzatokkal szemben.

A magaviseletről pedig ezeket mondja:

„Tanulóink évek óta igen megnyugtató, sőt öröndetes magaviseletet tanúsítanak, természetesen egészben véve, mert egyesek, habár aránylag csekély számban, intést, dorgálást vagy épen büntetést is vontak magokra hibás magokviselésüvel; de botrányos vagy csak aggodalmat keltő vétések is ez iskolai évben elő nem fordultak. Tanulóink a nyilvános isteni tisztelőben is szorgalmasan részt vettek, szóval vallásos és erkölcsi tekintetben jövő feladatukhoz illően viselték magukat.”

A tanulók közt önképzőkör is állott fenn, melynek tagjai dicséretes szorgalmat fejtettek ki. A körrel egybekötésben álló tanítóképezde ifjusági könyvtár jelenleg 476 db. könyvet számlál, melyek nagyobb részt neveléstani és módszertani munkák. Az értesítő szól továbbá az intézet falkolájáról, ösztöndíjak, segélyezések s adományokról, tanítóképezési vizsgálatokról, és a tanszerekről.

Végül a gyakorló és az elemi iskolákról találunk kimutatást. A négy osztályú gyakorló iskolában, melynek Kállay István a vezetője, volt 62 növendék, kik közül ev. ref. 53, ág. hitv. 4, r. kath. 2, izr. 2, unitárius 1. Az ezen kívül levő hatosztályú elemi iskolákban, melyek 7 tantermet foglalnak el, volt az év elején 496 növendék (az év végén pedig 474); ezek közül ev. ref. 436, ág. ev. 15, r. kath. 14, g. kath. 1, g. kat. 2, mőzesvallású 30.

A jövő évi tudnivalók a következők: 1. A tanítóképezdebe csak olyan ép testü növendékek vétetnek fel, kik 15 dik életévüket betöltötték, gymnasiumi, reál-, vagy polgári iskolai 4 osztályt végeztek, de az azokban tanítottani szokott tantárgyakból — a latin és német, illetve francia nyelv kivételével — kielégítő eredménnyel ma-

A Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Tóbiás ur.

R. jz.

Vértési Gyulától.

(Folytatás.)

Sári ugyan sehogysem értette, hogy lesz valaki azzá a sirbabitává, ha egyszer Farnatring Tóbiásnak híjják, meg azt nem értette, hogy hogy lehet valaki vázzá, ha jól eszik, hiszen éppen azok a vázak, a kik nem esznek — éppen ezeket az előtte megfoghatatlan dolgokat akarta kérdésbe önteni, mikor ura folytatni kezdte a beszédet.

Es a kegyeleten kívül még más is van ami nekünk költőknek nem engedi meg az ilyen életmódot. Es pedig ez az, hogy szellemünk a puha, kéjelmes élet elpuhítja, míg a nyomor, a rosszul élés megacézolja, rugékonnyá teszi. A jól táplált testet anyagias vágyai a földre huzzák, míg az önmeg tartózkodó költő gyöngéd testével fölemelkedik a szellemiek közé az anyagias világ rideg göröngyei közül. Érti?

— Ertem.
Pedig dehogy értette a jámbor asszony, mikor maga Tóbiás ur se nagyon jól értette — csak úgy halászta ki azt a böles tant valamilyik könyvből. No de mindegy akár értette, akár nem, a jó ur fejébe vette, hogy a költőknek koplalniok kell s ő koplalt. Es mondhatom becsületesen koplalt. Alig vett magához valami ételt. Egy kis leves, egy kis gyümölcs. Ez volt rendes ételje. Ezek szerinte elég „szellemias“ táplálékok voltak s méltók arra, hogy egy költő gyomrában foglaljanak helyet.

Természetes azonban, hogy a jó Tóbiás

ur illetően diéta mellett nem a legjobban nézett ki. Potroha, melyet az előbbi kényelmes élet tetemesen megüvesztett — ijjesztő módon lepadt. Méltóságos tokája eltiüt. Szép sárga nanking nadrágja, mely alatt azelőtt egy bolha sem sétálhatott volna el, most kezdett ugyanezek pötyögösen állni.

Ezek a körülmények azonban, melyek a jó Sárít szürnyű rémületbe ejtették — Tóbiás urnak nagy lelki gyönyörűségére szolgáltak.

Csak látták volna önök őt, amint ott állt nagy állatüköre előtt s öntetszelegve nézegetve magát benne.

Sápadt arcz, beesett szemek, megtört járás, — mily költői külső! meglátszik, hogy szellemiakkal társalkodom, — semmi anyagias, semmi kövérség, csupa lelkesség! s külőesség!

Pompás, pompás!
Ilyenféle monológokat tartogatott a jámbor ur költői külseje felett, mely neki vég telen örömet hozott, s mely feletti örömet legkevésbé sem igyekezett palástolni.

Ekközben lassanként megjöttek a hideg téli napok. A gondos Sári mindjárt az első hűvös napon, pompásan begyújtott az öblös kandallóba, mely Tóbiás ur dolgozószobájában állott. De mekkora lett csodálkozása, mikor a reggelinél ura határozott hangon tudtára adta, hogy ezental ne merészelsen az ő szobájában tüzet rakni.

— A költő legnagyobbjai, hideg szobában fogvazogva irták legremekebb költeményeiket, egyedül keblök lobogó lángjánál melegekde, melyet a szent költészet istene gyújtott fel.

A jó Sári néni ezen fenséges tanók igazságát ugyan nem volt hajlandó elismerni — de haligatott, már beleszokva ura

furesa magaviseletébe, s hozzászokva ostoba szokásaiho.

Tóbiás ur tehát a hideg téli napokon irodája (vagy mint utjabban elnevezte s föl is íratta az ajtó fölé, nagy fekete betűkkel: musák temploma) legkevésbé sem barátságos légmérésletében, egy-dül „keble lobogó lángjára“ nál melegekde.

Bár a láng úgy látszik nem valami nagy melegot adott, mert a jámbor ur ugyan csak didergett, sőt a tollat is alig tudta fogni öszszegéberedett ujjai között.

Hanem azért nem adta meg magát. Az egész télen át egyetlen egyszer sem engedett befűteni.

Szinte rosszul esett látni a szegény öreg embert, a mint ott ült a nagy dífő irasztal mellett, öszszegőnyvedve, a hidegtől megkékült arczozal telisdedteli sűrű fekete barázdákkal, melyeket a jövő nagyszerű terve, a jelen zaklatott napjai s az agy tulcsigázott, ferde működése véstek oda.

III.

Most gyült még csak meg Sári nénihez igazán a baja Tóbiás urral. Nem volt elég, hogy évés közben mindég rontotta az étvágyát szegénynek a mitsem evő Tóbiás ur, azokkal a Sárinéni előtt érthetetlen okoskodásokkal és tanulmányokkal, melyeket innen onnan a sok ostoba könyvből öszszeböngészett, megtoldva saját nyakatekert véleményeivel — mondom nem volt elég anyyi tortura szegény Sárinéninek — hanem be kellett következnie a csapások csapásának.

Farnatring Tóbiás ur hős költeménye ugyanis lassanként készült, s abból olvasott fel esténként egy-egy fejezetet Sári nénihez.

Minden reggel azon imádkozott szegény asszony, hogy maradjon el tőle ez a keserű

pohár, de bizony sehogysem akart elmaradni. Tóbiás ur munkája pompásan ment, s minden estére jutott felolvasni való.

S a szegény asszony félelme nem is volt alaptalan. Iszonyu munka volt azt végig hallgatni.

E sorok írójának volt alkalma a dicső munkát lapozgatni, de szégyenkezve kénytelen megvallani, hogy nemcsak tartalmát nem volt képes megérteni, de egyetlenegy sornak is értelméhez juthatni nem volt képes. Különben ezt meglehet „saját elmebeli gyengeségének“ tartozik betudni, mely a lángelme vívmányait s merész röptét felfogni nem képes.

E szavakat dörgötte ugyani: Tóbiás ur Sára néni füleibe, midőn az bátorkodott megjegyezni, hogy hol tanulta meg a tekintetes ur az anglus nyelvet, hogy ilyen szépen tud írni rajta — s valószínűleg engem is e szavakkal tromfolt volna le a dicső, ha előtte szerény véleményemet nyilvánítani mertem volna.

Különben Sárinéninek is használt a rendreutasítás. Amennyiben nem akarván ura előtt többé oly ostobának tűnni föl, a ki nem méltó oly dicső dolgok meghallására — te hát ura becsmerlő itéletének az által vette elejét, hogy a felolvasások alatt, többnyire a latin citatumoknál (melyeket különben a jámbor nem értett még kevésbé mint a magyar verseket) helyeslésének adta zajos jeleit:

— Pompás, nagyszerű, ez már a valami; ez se telnek ki minden számatról stb.

(Vége köv.)

gánvizsgálatot tenni képesek s eddigi tanulásukról és magukviselkedésükről elfogadható bizonyítványt tudnak felmutatni.

Az 1885-86-ik iskolai évre a beírás szeptember hó 1-8. nagjain eszközöltetik, valamint a javító- és pótvizsgálatok is ez idő alatt tartatnak.

2. Felvétel végett minden tanuló az igazgatónál jelentkezi s életkorát keresztlevéllel, épségét orvosi bizonyítvánnyal, a tanulmányai való előmenetelét iskolai bizonyítvánnyal igazolni tartozik.

3. A tanítóképzési növendékek, tandíjmentesen tanulnak, de az intézetbe először belépők 2 frt beíratási díjat tartoznak fizetni. A collegiumi közház alapjára azonban minden tanuló évenként 5 o krt fizetni köteles.

4. Tapintézetit vagy bentlakási jótétemény elnyeréséért, valamint a tanulók közé leendő beíratásért a folyamodványok az igazgatónál adandók be.

5. Minden bentlakó köteles a következő ágytüntetésekről gondoskodni s azokkal ellátva lenni, például: 2 lepedő az azokból hogy azok minden hó 1-ső és 15 ik napján felváltva legyenek; 1 párna, a párnatokon kívül két párnabaj, 1 agyterítő s 1 paplan vagy pokrócz.

6. A hálószobák butorozva vannak.

7. A tanítóképzési a jövő iskolai évben min. már 4 évi tanfolyammal bíró intézet nyílik meg.

Gubernátis a debr. főiskoláról.

Angeló de Gubernatis a nagyhirű olasz tudós, ki a télen a Debreczenben is megfordult már megírta francia nyelven vasos könyvét Magyarországról ily cím alatt: „La Hongrie politique et sociale”. E könyvben a tudós író a debr. főiskoláról a következőkben emlékszik meg: „Egészen más kép hatott rám Debreczenben, a hol minden, a mit csodálkozva megtekintettünk, minden a mit nekünk mutattak, a református egyháznak háramlik dícsőségére mint a mely a város összes polgári intézményeinek pártfogója. Az 1881-ik évi hivatalos népszámlálás szerint Debreczen 51,122 lakost számlált, köztük 39,428 reformátust, 7,047 katolikust és 3089 zsidót. Mindez még nem igazolná a városnak „magyar Genf” nevét, ha a református kollégiumnak kebelében nem uralkodnak az ev. református hitvallásnak örök, éltető szelleme. E kollégium immár haromszáz esztendeje áll fenn és három év múltán haromszázados ünnepep fogja megülni. A várostól vette eredetét és ma is büszkesége a lakosoknak meg Debreczen törvényhatóságának. A reformáció szülötte, s fölvetve ennek szelleme uralkodott rajta és uralkodik ma is. Nem gazdag; nincs több 63,000 forint évi jövedelménél s ebből az összegből egy bámulatosan jól szervezett 8 osztályú gimnáziumot, egy elemi iskolát, jogakadémiát és theologiai szakot kell fenntartania, hol nagy érdemű tanárok tanítanak és a honnan a lelkeskedő kerülnék ki.*) Ha csak kevéssel is segítségére jönné az állam Debreczen városának, a nagy protestáns főiskolából könnyen válnék teljes egyetem. — Az oktatás alapos. Tanárokat és tanulókat egyaránt esodlatos buzgóság lekesíti. A hit szítja a tudomány lángját; egyenlő lelkesedéstől égnek tanítók és növendékek. A kollégiumban azon kívül dícső tradíciók honol-

*) Gubernatis itt névszerint felsorolja a jogi és theologia kar összes tanárait

Nál és Damajánti.

Káli felkeresi Puskarát, Nál testvérösését, koczkatájkra buzdítja, mert Nál ellenében mindig győztes lesz. Meg is kezd dik a két testvér között a koczkozás: Nál folyton veszt, belebódul a játékba, nincs erő, mi onnan elvonja. Hiába hívják tanácsossai hiába rimánkodik népe, hiába könyörgő felesége. Damajánti látja férje vesztét, — mert az ég gyönyörű ikerrel áld meg őket — hü kocsissával haza küldi atyjához. Azonközben a játék folyik; a koczka szüntelen Nál ellen dől: oda van már aranya, ezüstje, kincse, palotája, népe, birodalma. A szenvedély eszté rabolja; se lát, se hall. — De mintha kigyó csippte volna meg, felszisszen, mikor Puskarára a szép Damajántiért akarja a koczkat vetni. Feláll a játéktól, odahagyja házat, országát és gyönyörű nejevel egy szál ruhában világgá indúl. Puskarára a gonosz testvér, — még éji szálást sem enged neki. — Napokig bujdoznak vad erdőben Nál és Damajánti; éhség gyöttri mindkettőjüket, ekkor madár-falka ereszkedik le, Nál reádobja néhánnyá palástját, hátha fogna egyet étkül, de azok elragadják és a magasból gunyosan kiáltják a meztelen maradt királyra;

„Oh bolond Nál, hisz a keczkák melyek vesztet okozták, Mi vagyunk; fájt nekünk, látod, Hogy maradt még egy palástot!”

A testben lélekben elgyöttrött Nál akkor egy eszme kapja meg; hazaküldi nejét királyi szüleihez, ne szenvedjen véle szörnyű nyomort, retentő inséget. Nem mer nyíltan szólani, csak az utat mutogatja szenvedő hü neje.

De Damajánti a válásnak gondolatától is borzad.

Hogy hagyná el férjét ében szomjan, — meztelen vad rengetegben, hiszen égő sebre

nak, melyeket továbbra is fen kívánnak tartani. A tanulók legkiválóbbjai mindig méltók régibb tanáraiknak helyére lépni és ez a lánc soha sem szakadt meg. O r e t l a b o r a, ez jelszavuk; s valóban imádkoznak is, dolgoznak is egyforma hűvel. Szívünkig megvontunk hatva a vallásos, tudományos és hazafias buzgalomtól Révész Bálint, a tiszteletreméltó püspök, megindító könyörgések szerzője és a legkézzelkeresőbb prédikátorok egyike, szeretettel orkódik Debreczennek, nagy közoktatási intézetet és éppen úgy gondját viseli, mint egyházának. Tudja, hogy a reform. kollégium professorai lelki tisztességgel és úgy nézi őket, mint legközelebbi dolgozóitársait. A püspöknek szava gyér és éppen oly komoly, mint nyájas. A hol halatja, ott jót szerez; környezi is őt az egész városnak tisztelete és elismerése.

A kirándulás programja.

A kirándulás nagyságos Simonffy Imre kir. tisz. táncos és polgármester ur vezetésével történik.

1. **Szó nap. (Aug. 23.)** 1. Indulás külön vonaton aug. hó 23-án reggel hat órakor; érkezés Budapestre déli 12 óra 37 perckor.

2. A kiránduló közönség az elszállásolás után a kiállítás főbejárata előtt gyülekezik s pontban délután 2 órakor a kiállítás terén bevonul, hol az igazgatóság épülete előtt a kiállítás 2 od elnöke gróf Zichy Jenő üdvözlő beszédet tart, melyre a kirándulók nevében Simonffy Imre polgármester ur válaszol.

3. A fogadtatás után a kirándulók a debreczeni dalárda és Rácz Károly népzene-kara, a debreczeni csárdához indul, hol közös ebéd tartatik.

4. A társas ebéd befejezésével tetszés szerinti csoportokban a kirándulók a kiállítást tekintik meg.

5. Estve hat órakor az iparsarnok előtti téren működő katonai zenekar előadását hallgatják meg a kirándulók; s ezután 7 és 8 óra közt a debreczeni csárdában vacsorára gyülekezik össze, mely alatt Rácz Károly zenekara működik.

2-ik nap. (aug. 24.) 6. Reggel 10 órakor, gyülekezés a Pannónia kávéházban (ke-repesi út) innen társas kirándulás a közrak-tárak megtekintésére.

7. Délben a kirándulók a kiállítás területén levő Dreher féle vendéglőben gyűnek össze közös ebédre, melynek folyamata alatt Rácz Károly zenekara működik.

8. Délután a kiállítás folytatógó megtekintése.

9. Este 7 órakor a debreczeni dalárda hangverseny tart a kiállítás szertartásában, hangverseny után vacsora Dreher vendéglőben. Megjegyzendő hogy a Dreher vendéglő bérletje a debreczeni-eket az utolsó nap szabadon választott ételk árából 40 százalékos árkedvezményben részesíti.

3-ik nap. (aug. 25.) 10. Délután 10 órakor a Pannónia kávéházban gyülekezés, innen csoportos bevonulás a közeli technológiai ipar muzeumba; az iparmuzeum megtekintése. A délelőtti folyamán kirándulás a Margitszigetre ugyanitt délelen a társas ebéd Rácz Károly zenekarának közreműködése mellett. Délután a sziget megsemlélése. A kirándulók a dalárdával és zenekarral estefelé visszaindulnak s az estét a kiállítás területén a Dreher vendéglőben töltik.

fájdalomra nincs oly ir, mint a hü nő. — Ha atyjához akarja küldeni, jöjjön Nál is vele; Bhima király elég dus, hogy országavesztett vejét is eltartsa. — De Nál sokkal büzkébb mintsem nyomorban neje atyjához forduljon inkább tovább bujdosnak. — Nagy időre egy kunyhót lónek, a hol Damajántit elfogja az álom és ekkor feltámad Nálban a rémes gondolat, hogy otthagya nejét, akkor talán hazamegy és nem osztózik többé a szegény ártatlan asszony bűnös férje inségebén. — Ket téhasítja egyetlen palástjukat és lopva távozik, de szive viszázi újra és újra, had lássa még egyszer bájos szelid arcát. Végre győz rajta Káli, ki még folyvást benne lakozik, odahagyja Damajántit, kinek örök hűséget esküdött és mint egy örült tova rohan.

Felébredt álomból a hü nő a borzasztó valóra! kiáltja Nált, de hiába:

„Férjem, uram! . . . óh, királyom! Hová lettél védöm, gyámom? Jaj! végem van menthetelen, Meghalok itt félelmemben

Hogy hagyd el hitvestársad, Ki oly hü, oly jó irántad, Ki egy szóval sem is sértett, . . . Más valaki bántott téged!

Szavadat így kell megáldod? Fogadalmad eddig állott, Amit tétél nekem régen Istennek jelenlétében?

Látlak, látlak! igen, ott vagy! Látlak Nál, hiszen ott vagy! Oda buvátl a csaltiba; Nem felelsz a szavaimra?

Ez nem illik, nem bizonytal, Csúszag, hogy én bűnatommal Sirok itt nagy félelmemben, S nem jössz vigasztalni engem;

Pedig nem is magam szánom, Sem más senkit e világon, De mi sorsod lesz magadnak? Téged Nál, téged siratlak!

4-ik nap. (aug. 26.) 11. Reggel 7 órakor kirándulás külön hajón Vácra és Visegrádra este 10 órakor visszaérkezés Budapestre. Az 5-ik naptól kezdve a közönség tetszés szerint használhatja fel idejét. Bővebbet a programm.

Kik akarnak reáliskolai tanulók lenni?

A debreczeni városi reáliskolában az 1885/6 tanévre a tanulók beírása augusztus 29-én kezdődik meg s tart szeptember 1-ig — bezárólag. Szeptember 1-nél későbbben jelentkeztek csak az esetben vehetők fel, ha késedelmezésüknek okát kellőképen tudják igazolni. — A beíratások mindenkor (vasárnapon is) délelőtt 9 óratól 12-ig és délután 3 óráig eszközöltetnek a reáliskola igazgatósági irodájában, a f iskola épületében.

Különösen figyelme tetjük a szülőket arra, hogy a tanuló életkorát szabályszerű és hiteles keresztlevél, vagy születési bizonyítvány által tartoznak igazolni a beíratás alkalmával; mert ha ezt nem tennék, az igazgató a Nagyméltóságú vallás- és közoktatási miniszterium egy újabb rendelete értelmében a tanuló be sem jegyezheti, hanem kénytelen lenne őt ez esetben a beíratásnál visszautasítani.

A tanintézet első osztályába oly tanulók vétetnek fel, a kik legalább 9-ik életévüket már betöltötték, s az elemi iskola negyedik osztályának sikeres végeztéről szabályszerű bizonyítványt tudnak előmutatni. Ha ily bizonyítványt nincs, akkor főlvételi vizsgálatot kell tenniük

Beíratási és egyéb mellékes díjakul minden újonnan jelentkező tanuló 5 frt. 25 krt. fizet; — más tanulók pedig 3 frt. 25 krt. Ezen díjakat minden egyes tanuló, tehát még a tandíjmentesek is tartoznak fizetni. Egész évi tandíj 12 frt. Ebből 6 frtot a beíratáskor, a másik 6 frtot pedig a második félév kezdetén február 1-én kell fizetni. — Szegénysorsu szorjalmas tanulók tandíjmentességgel folyamodhatnak. A folyamodványokat a Tekintetes Városi Tanácsoshoz kell ugyan intézni és címezni, de azért e folyamodványok az igazgatóságnál nyújtandók be.

Debreczenben 1885. évi auguszt. 21-én.

A reáliskola igazgatósága.

Napi hírek.

— A debreczeni ev. ref. főiskola theologiai és jogi akadémiáján az 1885-86-ik iskolai évre a beírások szeptember 1. 8. napján történek, szeptember 9-én délelőtt 8 órakor pedig a tanév ünnepélyes istentisztelettel megnyitották. Felvétel és beíratás a főiskola háznyi hivatalába kell jelentkezni, a hol az illetők megkapják a további utasításokat. Beíratási díj 2 frt. tandíj a nemjótéteményes joghallgatókra nézve félévenként 12 frt. és a főiskolai kórház alapjára 50 kr. a jótéteményes joghallgatókra nézve félévenként 6 frt és a főiskolai kórház alapjára 50 kr. ezen 50 kr-ok a második félévben nem fizetettvén, a hittanhalgatókra nézve félévenként 6 frt. Bentlakási díj egész évre 8 frt, melyből 6 frt, az első félév elején a bentlakhatás föltételeként egyszerre kiízetendő. — Tapintézetit pótdíj havonként körülbelül 4 frt. Ezen díjak előre fizetendők. A pót és javító

Elrohan a kunyhótól mint beljebb az erdőbe; jaj szava messze hallik, de egy panaszról nem jó ki ajkán férje ellen, csak Kálit, Nál megrottóját átkozza. A mint ide s tova futkos, im megragadja egy szönyű kigyó és óh, most nincs ott férje, ki megoltalmazza. De egy vadász jár arra és megszabadítja a kigyótól. Azonban bár maradt volna a kigyó gyűrűje közt, mert a vadász részéről borzasztóbb veszedelem fenyegetii. — Csoda szépsége lángra gyulasztja a vadászt, de mikor feleje nyujtja vágó karajait, Damajántinak egy átkára, egy szavára földre hull a vadász.

Tovább fut a királylány, de a rengetegnek nem akar vége szakadni, Damajánt bus kiáltása sem szünetel:

Oh hatalmas, hős királyom Ki vagy ur a niszadhákon, Mézd, magamban járok erre, Mért nem sietsz védelmemre?

Mit fogadtál régen, régen, Királyok királyá nekem! Mit beszélt a hattutatóbor, Mennyi szépet Nál királyról, S én előtem mit fogadtál, Miut esküdél . . . feleled már?

Nem szeretsz tán, óh nemes Nál! Ugy, miként rég imádtál, Vagy miért nem szólsz szavamra, Mért hagysz ide egymagambra?

Oh mi édes szózat volna, Ha valaki most így szólna: „Lótosz-szemű szép! a férjed, Nala itt áll, mire kérded?”

S valóban szembejő véle nem királyi férje, de egy királyi tigris. Damajánti félelem nélkül megszólítja a szörnyű állatot, kéri, adjon hirt Nálról vagy szaggassa szét. De a szörny megindul nagy fájdalmán, elfordul tőle és megy a tisztá folyam vizre. — Majd egy felhőbe nyuló bércznek panaszolja sor-

vizgák szept 2-4 napjain, a joghallgatók alap és á lamvizsgálatai pedig szeptember hó első felében fognak megtartatni. Az académiái igazgatóság.

— Népesedési statistika. Az aug. 9-től 15-ig terjedő héten Debreczen város területén született az ev. ref. egyházbun törvényes élve: 13 fiu és 11 leány, halva 1 fiu és 1 leány, törvénytelen, élve 3 fiu és 2 leány; egyúttesen 31 gyermek; a r. kath. egyházban született élve 1 törvényes és 1 törvénytelen fiu; az izr. statusquo hitközségben pedig 2 törvényes fiu. Az ev. és izr. congr. egyházban születési eset nem fordult elő. Született tehát összesen élve, törvényes 16 fiu és 11 leány, törvénytelen 4 fiu 2 leány, együtt 33; halva törvényes 1 fiu, 1 leány. Meghalt ugyanazon idő alatt 11 fi és 26 nő, együtt 37, kik közül ref. volt 32, kath 4, luth. 1; egy éven alóli 16, 1-5 éves pedig 15. Legtöbb halalozás történt elő belhurutban, t. i. 24 es-tben. Születések aránya száma 1000 lakos után 35.6%; a halalozásoké pedig 37.6%.

— Hymen. Ifj. Balogh Imre helybeli előnyösen ismert kereskedő Balogh Imre kir. törvénytészi bíró fia tegnapi váltott jegyet a bájos Veskőzi Bodaházy Irma kisasszony-nal H Sámsonban.

— A „Hajdumegyey gazdasági egyesület” rendes tagja lett az erdélyi magyar közművelődési egyesületnek K. Tóth Kálmán, a kitünő lelkészés fia ifj. K. Tóth Mihály joghallgató 10-10 frttal hasonlóképp beléptek 6-évi kötelezettséggel a rendes tagok közé. Követésre méltó példa.

— Kell-e g. kath. püspökség H. Dorogra? Tudvalevőleg a dorogiak, meg aztán a többi magyarszláv g. kath. hívek is régi idő óta sürgetik egy g. kath. szertartásu püspökségnek Dorogon való felállítását a mintegy 200 ezerre menő magyarjuku g. kath. lélekre tekintettel. A „P. Hirlap” csütörtöki számában „Dorogi” aláirással egy rövid cikket közöl: „A magyar kulturgyletek és a hazai nemzeti egyházak” címmel, melyben a nevezett em. kétsoros törvény meghozását indítványozza: „A szertartás nyelvet minden egyház szabadon választja” s ezen kérdés mellett propagandát csinálni a kultur egyleteknek ajánlja; s cikkeit ezen szavakkal végezi be: „De — az istenért — csak ne külön püspökséget H-Dorogon! Mert ha annak a püspöki megyéje ki lesz kerekítve, minden azon kívül eső egyházat és lelket magunknak vindikálnak az oroszok, meg az oláhok.” Mit szól ehhez nemes Hajdu Dorog várossa?!

— A szovati ev. ref. egyház lelkesze Veres Lajos, hosszas szuevedés után tegnap előtt hajnalban 51 éves korában meghalt. A megboldogult debreczeni születésű volt s unokácsa a debreczeni ev. ref. egyház főgondnokának Sápó Sámuel urnak. Temetése tegnap d. e. ment végbe gyülekezete tagjainak naey érszvéte mellett. Nyugodjék békével!

— Öngyilkosság. Herke Lajos helybeli rostás mesterember tegnap délután elúnt, a házbeliek mindenütt keresték, míg végre ma reggel a padon felakasztva megtalálták. Tettének indoka ismeretlen. Neje egy hét óta szüleinél Miskolczon időzik. Távirati uton azonnal értesítették a szomorú esetről.

— Magyar szinigazgatók kongressusa csütörtökön tartatott meg, melyen a mi farszogatónk a r a d i G e r ő e l n ö k ö l t Tárnyalás alá vették a Jakab Lajos szinigazgató által kibocsátott röpiratban foglalt sérelmeit a szinészeknek és szinigazgatóknak.

sát, de a szikla kemény, érzéketlen, nem igazítja utba. — Hoszu bujdosás után egy nagygyűrű ligetbe ér, melyben hires remetéket, nagy szenteket talál. Ezekről kér vigaszt újra-újra verző szívébe. A bölcs remetének meg is jóslják, hogy látni fogja ismét a hős Nált, ha régi bűnet elveszti. S mint elhangzottak az igék, bölcs remete, kies liget mid elúnt és most már tudta Damajánti, hogy ezek csakis isten küldöttei lehettek.

De bujált még sem feleli, sokszor elke sergi tának és virágnak, bércznek és patak-nak, míg annyi hoeszu nap múltán egy karavánt pillant meg. Tépet ruháját, összeacsapzott haja, halvány arca először megijeszti a jámbor embereket, de mikor ók is meghallják szomorú sorsát, közikbe fogadják, hogy elvezessék a maguk hazájába, Csédi-országba. De az istenek még nem elégték meg a szép Damajánti szenvedéseit. Este alig hogy lepihent a karaván, vad életantok türtek elő, harcra keltek a szelidekkel, legyözék társaikat és letiprák a karavánt. Akik az utasokból élve maradtak, töprengtek, miért érhette őket e vesztés; talán nem könyörögtek kellő áhitattal vagy egy imad-ágot elfeledtek; de nem, bizonytal az a runyos, baljós-képi asszony hozta rájuk a pusztulást. S most halálra keresik Damajántit, aki alig tudta az elefantoktól életét egy csaltiban megóvni. De istenfélő brahmanok megmentik és elviszik Csédiországba, hol a királyné udvarába fogadja, lánya mellé adja félig rabul, félig társul.

Eddig a talán cselekvényben szegény, de lyrál ömléngé-ben gazdag második rész; Damajánti szelid keserűvét, sz-mrehányástól ment pauaszát modern költő sem rajzolhatná művészebb, tudatosabb kézzel.

Dr. Kardos Albert. (Folyt. köv.)

Többek között...
— Tanít...
— Meg...
1885 június...
— királyháza...
augusztus 1...
év szeptembe...
tetik és jelze...
szakkeleti va...
szathár-nag...
netrend lépte...
a falragasz a

in, a joghallgatók...
pedig szeptember hó...
Az acadé...
stika. Az aug...
breczen v...
az ev. ref. egy...
3 fia és 11 leány...
rvénytelen, élve 3...
31 gyermek; a...
tt élve 1 törvé...
az izr. statusquo...
yes fia. Az ag...
ületési eset nem...
t összesen élve...
y, törvénytelen 4...
va törvényes 1...
azon idő alatt 11...
közül ref. volt...
a alá 16, 1-5...
lozás fordult elő...
születések arány...
; a halálozásoké...
Imre helybéli...
Balogh Imre kir...
váltott jegyet a...
ma kisasszony...
zdasági egyeslet...
magyar közmü...
t h Kálmán, a...
t h Mihály jog...
kép beléptek 6...
tagok közé. Kö...
spökség H. Do...
giak, meg aztán...
h. hívek is régi...
ath. szertartásu...
s felállítását a...
gyarajku g. kath...
lap" csütörtöki...
egy rövid czik...
turgyletek és a...
mmel, melyben...
ény meghozását...
nyelvét minden...
s ezen kérdés...
a kultur egyie...
n szavakkal vé...
— csak ne kü...
Mert ha annak...
rekitve, minden...
üket maguknak...
eg az előbök...
Doroz várossa?!...
gyház lelkésze...
es után tegnap...
es meghalt. A...
fésű volt s uno...
gyház főgond...
Temetése teg...
zete tagjainak...
dkék bekével?...
Lajos helybéli...
delután eltűnt...
ék, míg végre...
va megtaláltak...
je egy hét óta...
Távirati uton...
esetről...
tök kongres...
gy, melyen a mi...
ő elnökül t...
Lajos szinigaz...
ngazgatóknak...
zékelt n, nem...
és után egy...
res reméteket...
kér vizaszt...
bölcse reméte...
ja ismét a hős...
mint elhang...
liget mind...
ajánlati, hogy...
ettek...
sokszor elke...
nek és patak...
ultán egy ka...
aja, összesap...
r megijeszti...
ok is meghall...
ogadják, hogy...
sédertül országba...
ék meg a szép...
ig hogy lepi...
törtek elő...
legyőzék tár...
akik az utak...
ki, miért ér...
könyörögtek...
ságot elfeled...
rongyos, bal...
pusztulást. S...
tit, aki alig...
gy csalitban...
s megmentik...
királyné ud...
a félig rabul...
en szegény...
asodik rész...
mehányastól...
rajzolhatná...
os Albert.

...között határozatba ment, — hogy az...
...szini kerületekre beosztása iránt...
...helyen kérelmezni kell. A vidéki...
...helyzetének javítása érdeké...
...pedig kimondták, hogy memorandumot...
...kormányhoz, melyben 50—60 ezer...
...kérnek az ő zse vidéki sziné...
...Az emlékirat szerkeszté...
...Antalt kérték fel, — átnyujtani...
...Aradi Gerő és Jakab Lajos fogják.

— **Tanítók kongresszusa.** A III egye...
...tanítógyűlés végrehajtó bizottsága...
...delelőtt tartotta meg közgyűlé...
...megyeház nagy termében. A tanítók a...
...számmal jelentek meg. Het...
...központi végrehajtóbizottság tagjai...
...között 11-en jelentek meg s azonkívül 127...
...kik a tanácskozásonban részt óhajta...
...Lakics Vendel előszólt. Először...
...egyetemi tanárségéd érkezett...
...kolai egészségügyről. —
...Péterfy Sándor terjesztette elő az...
...tanítói nyugdíjtörvény...
...a vonatkozó javaslatát, mely...
...két első pontja ez: 1. Szállítassék le a...
...idő maximuma 40 évről 30-ra. 2...
...30 évi szolgálat után a tanító nyug...
...tekintessék mindenkor az utolsó...
...évezt teljes fizetés, kivén az oly...
...melyekben a tanítói fizetés nem...
...a törvény által megállapított minimumot...
...javaslat melyhoz a mi legközelebbi isme...
...közül S á p i Lajos kabai tanító...
...elfogadtatott. Második tárgyl...
...fizetés és a k á r p ó t l é k...
...került szönyegre, mely egy elemi...
...tanító fizetésének minimumát 3000 la...
...közösségben is 600 frtban szeretné megl...
...E minimum a lakosság számáva...
...60000, 60000 fele felül lakosságu város...
...1000 frt. Heves vita után határozatot...
...a végrehajtó bizottság megbizatik, kér...
...a vallás- és közokt. minisztert, hogy...
...is, míg az 1868-i népoktatási törvény...
...alá vétetik, tegye meg a zükséges...
...névze, hogy a felekezeti ta...
...is részesüljenek a törvényben megáll...
...tanítói fizetés minimumában és hason...
...a kormány, hogy az állami tanítók ré...
...biztosított ötöd éves korpóték a fele...
...tanítók részére is biztosítás-ék illet...
...részéről. Megbizzá ezuttal a köz...
...a végrehajtó bizottságot, hogy a nép...
...törvény reviziója tárgyában mozgal...
...a tanító egyeslet-ek e tárgyban...
...adományokra hívta fel. Végül Tóth József...
...tanítógyűlés tartott igen szép...
...Eötvös árvaház alapjainak törté...
...téről.

— **H-Nánásról** írják lapunknak, hogy...
...a napokban két izgalmas eset történt egy...
...Az egyik a következő. Egy Bata...
...névű juhász a pusztai béresházba men...
...látni, szép, 17 éves nejét is magával...
...arta vinni. A fiatal menyecske azonban...
...akarta elhagyni anyját s e miatt a ju...
...oly dűbe jött, hogy nejét egy bieskával...
...göngyörkálta. Egy szomszédasszony vélet...
...éppen akkor nyitott a szobába, mikor...
...juhász nejét balkarjában tartva, a bieskát...
...szorította mellébe. Rémülten kiáltott rá...
...mit csinál a feleséged? „Nem ölt...
...csak meghalok”, nyögte a szene-életen...
...tal asszony s utolsó tekintetének elhaló...
...sugrában is szerlem és bocsánat csillámlott...
...a gyilkos férjre. Bata Gábort elfogták...
...A másik pedig az, hogy Palóczy nevű jóra...
...földműves családnak 3 éves kis leány...
...fővel belebukot, egy félig vízzel telt d...
...s mire az anya észrevette, a gyerme...
...et már megfulva találta.

— **Egy tanuló felvetetik a „Debreczen...
...ellenőr” könyvnyomdájában.**

— **Helyi rövid hírek.** — A s z i n h á z...
...jvitási munkálataihoz a tanács csütör...
...ésében elrendelte a foyosók és lépeső...
...újól kifésztését is. — István k i...
...a n a p j á n a nagyerdő, akár csak vasár...
...nagyon megélénkült. Debreczen is meg...
...emlékezni az első magyar királyról...
...A k a t o n a i l ö v ő t ő r rövid idő mul...
...más irányban fog áthelyeztetni. Bizony...
...hadházi országúton járókat sokat is boz...
...szantotta és remegtette a katonák lövdözé...
...A d a l á r d a kolozsvári nagy győzel...
...évfordulati napján, csütörtökön este...
...hangversenyt rendezett a „Bika”...
...szép udvarkertjében, mely zsufolásig megtelt...
...Aradi Gerő szinigazgatónk szerdán...
...fővárosba utazott, a szini ragzaiók kongres...
...sására. Egyuttal a debreczeni szinidényre...
...vonatközlelő elintézkedéseket tesz, szalonbu...
...tortat vásárol be, új díszlet festőről gon...
...doskodik. Társulatát újabban a kolozsvári...
...szintársulat elsősorú szelimes színészevel...
...Zilahival szaporította. — A h. b a g o s i...
...a b l ó g y i l k o s o k egyike Szegény Ló...
...rész, ki harmadmagával 1883 tavaszán öz...
...Kecsenét s ennek fogadott fiát meggyilkolta...
...szóta mindig vizsgálati fogságban ült, teg...
...napelött este a városház börtön helyiségében...
...tűdőzésben meghalt.

— **Megint új vasuti menetrend.** Az...
...1885 június hó 1-től érvényes és a debreczen...
...királyhazai von:ra vonatkozólag f. é...
...augusztus 1-én módosított menetrend folyó...
...évi szeptember hó 1-én érvényben kívül helyez...
...etik és jelzett napról kezdve a magyar éj...
...szaki vasut összes vonalain, valamint a...
...szathmár-nagybányai vasuton egészen új me...
...netrend léptetik életbe. Bővebb tájékozást...
...a falragasz alaku menetrend nyujt.

— **A 39. gyalogezred itt állomásozó**...
...két zászlóalja holnap reggel 4 órakor indul...
...nagyváradai gyakorlatokra gyalog. Mikepér...
...esen keresztül. A behívott tartalékosok 25 é...
...szintén követik azokat.

— **Párbaj.** Tegnap délelőtt 11 órakor...
...nemzeti lovardában kardpárbaj folyt le gr...
...Zichy Géza és Pulszky Károly között a Tár...
...rafüredn történt és általunk már említett...
...incidens miatt. Segédek voltak gr. Zichy Gé...
...za részéről gr. Károlyi István és Elek Gusztáv...
...ezredes és Tulszky Károly részéről Sze...
...mere Attila és Hentaller Lajos. A feltételek...
...igen szigorúak voltak. Még a szokásos köté...
...téseket is mellőzték, mindenféle vágás meg...
...vont engedve és még a szurás sem diqualifi...
...cált. Tekintettel arra, hogy a grófnak csak...
...egy keze van, tekintettel továbbá a gróf...
...zongora virtuoz voltára oly vívó kardokat...
...választottak, melyek erős rostély kosárral...
...voltak ellátva, hogy a gróf keze lehetőleg...
...sértetlen maradjon. A felek kilenczszor csap...
...tattak össze. Az első két összecsapásnál Zichy...
...gróf sebesült meg s pedig előbb felső karján...
...aztán a mellén szive táján. A sebek lekötése...
...után tovább vívtak s a kilenczedik összecsap...
...ásnál Pulszky sebesült meg jobb karján...
...mire a segédek a párbajt befejeztetnek nyil...
...vánították. A felek a párbajt végeztével ke...
...zet fektak. A francziák vidéki kirándulása...
...alkalmából még egy másik párbaj is folyt le...
...M e z h e g y e s e n, hol Várady Antal és...
...F o g l á r nevű rendező vívtak kardpárbajt...
...Ez utóbbi homlokán megsebesült.

— **Debreczeniek a méhészeti kiállításon.** Csütörtökön nyitott meg az állatki...
...állítások bíráló bizottsági csarnokában az...
...élmőhek kiállítását, mely nemzetközi jellegű...
...Debreczenből Domokos Kálmán, a...
...gazdasági tanintézet igazgató tanára és H a r...
...s t e i n Kálmán vesznek részt a kiállítás...
...az utóbbi a collectiv kiállítás...
...Kálmán két darab henger alakú szalmak...
...sál jelent meg. Az ő méhtelepéről a kö...
...kező leírást adhatjuk: „A méhtelep 30—35...
...anyakából áll, melyek k t harmada desz...
...kából készült B r e p s t e l e álló kaptár, egy...
...harmada a kiállítottakhoz hasonló szalmak...
...E kasok tökéletesen a hűneburgi hengeralaku...
...felül laposan boltzott kasok mintájára ké...
...szültek Debreczenben, zsupalmából és fűz...
...fave-szöből készült 5—6 czm. vastag fallal...
...ugy hogy künn telelésre igen alkalmasak...
...Előnyei: 1. az egész kasnak az anyaga...
...6—7 krba kerül s egy ember a té i nap...
...alatt elkészíthet kettőt; 2. a ezének tökéle...
...tesen jól meg felelnek, kezelhetők mint p...
...rasztkasok. Ha pedig látat teszünk felükbe...
...megtanulhatni rajtuk a Dzierzon-féle kezelést...
...Ezen kasokban a felesleges mézet kerekekbe...
...lehet gyűjteni. 3. Mindenféle operációra köny...
...nyen alkalmazhatók s szállításra könnyűk...
...— **Eljegyzés.** tolvaisi B ó n i s Sámuel...
...jeles képzetségű ifju, ki a jogi tanfolyamot...
...a mult évben a debr. jogakadémián kitünő...
...sikerrel végezte be, f. hó 26-án tartja eljegy...
...zését a vidék egyik nevezetes szépségével...
...ösv. Habrovski Adolfné Bernát Karolin ur...
...nővel Szent Gy. Abrányban.

— **Lövészet.** 1885. augusztus 20-án tar...
...tott lövészet eredménye Díjat nyertek: Szeg...
...lövészel Veszter István 1 db 10 frankos ar...
...nyat, legjobban lövészel Kovács Gyula 1 db...
...2 frtos tallért, legtöbb körlovészel Dr. Brutt...
...man 1 db 1 frtos tallért.

— **A Klotild-szeretetház javára C l o...
...tilde főhercegnő lányai által...
...készített himzések sorsjátékát csütörtökön...
...huzták ki az Andrássy-ut utolsó villájában...
...A huzásnál jelen voltak Aczél Béla báró és...
...neje, Simay Istvánné, Szóts igazgató és óriási...
...közönség, mely a villa nagy termét zsufolá...
...sig megtöltötte. A nyerő-zámot a szeretet...
...ház két árva huzta ki. E szám 1 Hb. 352...
...A nyertes még nem jelentkezett.**

— **A milliommók látogató** az orszá...
...gos kiállítás csütörtök délután 2 órakor...
...érkezett meg két katona pék személyében...
...kik fél jeggyel mentek be. A kitűzött 100...
...db. kiállítási sorsjegyet Zichy Jenő gróf meg...
...osztotta köztük, s aztán a Dobos féle vendég...
...lőben megvendégelték őket. Szerencsések les...
...nek, ha megayerik az 50 ezer frtos főnye...
...reményt.

— **Adakozás.** A helybéli collégiumnál...
...tervből vett zene és énektanári tanszék alap...
...jára hozzám érkezett kegyes adományokról...
...u, m. 100 ik iven Tüdös János tanár 2 frt...
...46-iven Maróczy János 1 frt. 320-ik iven...
...J e n c i Miklós 1 frt Simon Miklós 1...
...frt E g y z e n e b a r á t f. M é s z á r o s...
...Kálmán . 1 f. Bró. N e u b a n a Gyula 1 frt...
...Összesen 8 frt. A főszeg pedig 1177-51 frt...
...és 2 drb. 10 fracos arany melyet azonban...
...9 frt. 82 kral m i napon beváltván a kegyes...
...adományok vég öszege 1187 frt. 33 kr még...
...eddig elé. A n. é. közönség becses pártolását...
...továbbra is tisztelettel kéri Debr. 1885 aug...
...22-én Hegedüs Sándor cöl. háznagy.

— **A nagyerdei fürdő** szabad és bér...
...let jegyeinek tulajdonosait figyelmezteti Papp...
...György a fürdő bérleje hogy jegyeiket szept...
...1-ig fűrdjék le, mivel attól fogva más bérle...
...kezebe megy át a fürdő.

— **Az első lelkészképeségi vizsgára** mely...
...tegnap és ma tartatott meg az egyházkerü...
...leti küldöttség előtt összesen 22-en jelentkez...
...tek, s ezek a következők: Nagy József, Ilyés...
...Endre, Csányi Gyula, Szabó József, Ilyés...
...Béla, Szűcs László, Papp Károly, Kutas Bá...
...lánt, Erdélyi Imre, Papocze Joltán, Debre...
...czeni Károly, Dávid Gyula, Szabó Béla, Kö...
...les Sándor, Boros Gábor, Bod László, Kiss...
...György, Szakács István, Szász Gusztáv, Vá...

sárhelyi Zsigmond, Vadas Gyula, és Kecse...
...méthy Lajos. Ezekon kívül három pótvizs...
...gát tettek, egy pedig második lelkészképe...
...ségi vizsgára állott elő.

— **A debreczeni iparos ifj egyeslet.**...
...választmányja tegnap este tartott ülésén...
...megválasztotta az egyeslet képviselőit a VI...
...országos iparos vándor gyűlésre, mely szept...
...hó 6, 7, 8 fog megtartani. — Ugyan...
...ekkor megy föl a debreczeni egyeslet azon...
...huszonkét tagja is, kiknek utazási költsé...
...güket az orsz. kiállítási bizottság fogja...
...viselni. Szavazati joggal bíró küldöttek les...
...nek e vándorgyűlésen: az egyeslet elnöke Lő...
...rincák László, titkára Grünvald József, és...
...ama huszonkettőből egy, Nádassy Soma.

— **Ritka időjárás.** Tegnap igen szelid...
...mérsekelt melegségi nap volt, az este is...
...rendkívül kellemes; az ég derült, a csillagok...
...mosolyogtak az égről, s az ezüst hold nyá...
...jssan szemlélte az aszfalt elegáns közönségét...
...A levegő is esendes volt, még a falevél sem...
...mozdult meg. Ime egyszerre a mint a 10 et...
...ütötte a tornyokban, tompa moraj hangzik a...
...távol nyugatról s pár pillanat múlva sötét...
...felhő emelkedik fel s néhány perc mulik el...
...midőn az egész menyboltozatot ellepik a fel...
...legyek s megered sűrű villámlás és mennydör...
...gás közt a zápor. Akár csak júliusi rekkenő...
...delután. Ma reggel pedig, a mi szintén ritka...
...jelenség augusztusban, sűrű köd ereszkedett...
...le a földre. Ebben a hónapban ez már a har...
...madik.

— **A nemzetközi hizott és minta**...
...sertés kiállítás juryének tagjai már kine...
...veztettek. A tagok között két debreczeni...
...nagy sertés kereskedő neveivel is találkozunk...
...Az egyik Pálffy András, a kobányai...
...sertés kereskedő-csarnok részéről a hizott...
...sertés kiállításnál, a másik pedig H o r v á t h...
...János ugyanazon csarnok részéről a minta...
...kiállításnál.

— **Jó kereset.** Egy szerény, jó bizo...
...nyítványokkal ellátott fiatal ember, ki magát...
...helyi ügyökné kiképezni akarja, ajánlatos...
...feltételek mellett azonnal alkalmazást talá.

Makk eladás.

A székelyhidi uradalom részéről köz...
...hírré tétetik, miszerint f. hó 27-kén reg...
...gel 9 órakor a Mihályfalvai határban...
...levő ugynevezett furkói erdőrezs tiszta...
...tölgymakk termése a mihályfal...
...vai uradalmi irodában, —
...további f. hó 28-kán pedig az Albisi...
...Kereszturi, Ved- és Haraszi erdőrezsek...
...ben lévő tölgy és cser makk termések a...
...székelyhidi uradalmi irodában szinte reg...
...geli 9 órákor nyilvános árverés...
...utján el fognak adatni.

Zárt ajánlatokat, bánom pánzsel el...
...látva f. hó 26-ig az uradalmi erdőhiva...
...tal Székelyhidon elfogad.

Szinkenderből készült 3 águ

dohányzsineget

legjobb minőségű kézi

gyártmányt

jutányos árért

ajánl

Geréby Fülöp

DEBRECZENBEN.

Eladó kitünő dinnyék.

A budapesti országos kiállítás nagy...
...éremmel kitüntetett

Bíró Pál természetmennyű dinnyémet

ajánlom a dinnyekedvelő közönség becses...
...figyelmébe.

CSONKA DÁNIEL

Várad-utca „Európa” kávéházzal szemben.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan...
...eszközöltetnek.

Czigelkai	
a) gyógyviz	b) ásványviz
elsősorú, kipró... bálva és orvosi... tekintélyek rész... ról a legmelegeb... ben ajánlva.	legdusabb szik-és... szénsav tartalmu... Európa valemény... nyi ásványvize... között.
A forrás-igazgatóság	
CZIGELKAN	
Sárosmegye.	

Borsajtók

és

szőlő-malmok

készít számos ezer példányban és küld minden...
...országba a világon. Leg...
...újabb és legjobbnak el...
...ismert szerkezt mellett...
...solid kivitelű.

Minden nagysághu...
...90 l. 1600 l. tartalomig...
...Árak lego esőbben, ki...
...vántatra ingyen vasúti, vagy gőzhajó átomis...
...szállításal; rajzokat és czimeket, hol sjoitnak...
...használatban vannak, küldünk portomentesen...
...és ingyen. Solid ügyökné kíváuatnak.

Mayfarth Ph. és Társa

Frankfurt a. M. és B. c. II. Taborstrasse 76.
vasöntöde és földmívelési és szőlészeti...
...gépek gyára.

Eladó étterem.

A „HUNGÁRIA” étterem igen előnyös...
...feltételek mellett október 1-től kezdődő bér...
...letre kiadó, teljes felszereléssel.

Értekezhetni a Hungária kávéház tulaj...
...donosával.

